

Transcript FNV Solidair On Air Podcast 3

Ufuk & Simon december 2021

Ook te horen: Hulya en Charlotte van de FNV

[intromuziek]

Charlotte:

Hartelijk welkom bij een nieuwe aflevering Solidair On Air Podcast. Het thema dit keer: Ultrafijnstof. Ultrafijnstof was de laatste tijd flink in het nieuws. Zo kwam de Zembra documentaire uit: Ziek van Schiphol. Deze documentaire ging over ultrafijnstof, hoe gevaarlijk ultrafijnstof is voor mensen die werken op luchthavens. Hoe ziek mensen van de ultrafijnstof worden of zelfs overlijden én dat Schiphol Group dit allang wist, prima aanpassing had kunnen doen om mensen veilig te houden maar dit tot op de dag van vandaag niet heeft gedaan. Die documentaire "Ziek van Schiphol" maakte diepe indruk.

Hulya is organizer bij de FNV en sprak voor deze podcastaflevering met twee mensen over ultrafijnstof. In het eerste deel hoor je Hulya in gesprek met Ufuk. Ufuk is werkzaam op het platform van Schiphol, dat is een van de plekken waar de concentratie van ultrafijnstof het hoogste is. Daarna hoor je Simon, hij is beleidsadviseur bij de FNV. Expert gevaarlijke stoffen en hij heeft zich vastgebeten in dit onderwerp.

We bespreken in deze aflevering onder anderen hoe het is om in een hoge concentratie ultrafijnstof te werken, wat we weten over ultrafijnstof en hoe het zit met al die onderzoeken, maar eerst: Ufuk.

[Muziek stopt]

Hulya:

Nou Ufuk, wij kennen elkaar natuurlijk al, maar voor de luisteraars, stel jezelf even voor. Wie ben je, wat doe je en waar werk je?

Ufuk:

Hi ik ben Ufuk Ayranci, ik werk op Schiphol bij de KLM op het platform D-pier, bij het lossen en laden van vliegtuigen, en dat doe ik al sinds 2008

Hulya:

2008, dat is al een pittige tijd.

Ufuk:

Ja, de tijd gaat snel

Hulya:

Ja dat gaat zeker snel! He, het onderwerp is ultrafijnstof. Jij zegt ik werk op het platform, dus dan sta jij letterlijk tussen al dat ultrafijnstof. Wat merk jij daar van?

Ufuk:

Ja wij merken er best veel van. Voornamelijk als er een vliegtuig binnenkomt. Bij het binnenhalen

van een vliegtuig. Het blokken van het vliegtuig, als we achter de motor al lopen, een hele rookwalm dat er uitkomt. De GPU, de ground unit power die wij aanzetten om electra aan te sluiten bij een vliegtuig, zijn er een heel aantal die heel oud zijn. Als je die opstart, is het een grote rookwolk dat er uitkomt. Voor de rest als we op de randwegen op Schiphol en we zien bij de onderdoorgangen dat de ramen al helemaal beslagen zijn van fijnstof, zwarte roet, echt helemaal beslagen van stof. Dat natuurlijk allemaal rondhangt op Schiphol.

Hulya:

Hey en dat hangt al rond op Schiphol. Net zeg je idd dan staan we achter zo'n vliegtuig ons werk te doen. Kan je daar anders mee omgaan, kan je dat niet doen of ben je echt verplicht om daar te staan om je werk goed te kunnen doen?

Ufuk:

Een vliegtuig bij binnenkomst heeft een omdraaitijd. Een vliegtuig moet op tijd binnenkomen en een vliegtuig moet op tijd de lucht in stijgen. Dat is ons werk. De afgelopen jaren hebben we gezien dat de omdraaitijd alleen maar korter is geworden. Hoe meer vliegbewegingen op een luchthaven, des te meer ultrafijnstof we in ons lichaam krijgen. Wat ik merk is een td die bij een kist komt staan in zo'n autootje, die wacht nog 5 á 10 minuten voor die het vliegtuig benadert. Dat is een stuk veiliger. Dat zou ons natuurlijk ook helpen als platformmedewerker.

Als we al kijken naar andere luchthavens in Europa, bijvoorbeeld Kopenhagen. Die versleept de vliegtuigen naar de baai. Zonder dat de motoren al draaien van te voren. Dat is wel een oplossing he? En dat zien we in Denemarken daar doen ze dat al. Als dat in Denemarken kan, waarom zou het hier dan niet kunnen? Ik denk dat wij veel meer vliegbewegingen hebben dan in Denemarken, dus ik denk dat wij veel meer te maken hebben met ultrafijnstof.

Hulya:

Ok jij zegt dat de vliegtuig zonder dat je de motoren aanzet dat die al eigenlijk weggesleept worden naar het vertrek, dat is wat ik jou hoor zeggen.

Ufuk:

Ja klopt. Dat zou het personeel dat op het platform werkt heel veel ultrafijnstof schelen.

Hulya:

Is dat voorgesteld aan werkgevers. Hebben jullie gezegd: dit willen wij doen, wij willen er niet in staan, en hoe reageerden zij daar op?

Ufuk:

Het is besproken aan verschillende tafels. De vakbond is er mee bezig, maar ook de medezeggenschap van Apron heeft het al een aantal keer aangegeven. Wat je heel vaak hoort: wij nemen het mee, maar ze nemen het mee maar ze komen er niet mee terug. Dus in de volgende vergadering wordt er weer over gesproken, maar of er echt iets mee wordt gedaan dat gevoel heb ik niet.

Hulya:

Ja, dat is jammer, dat ze zeggen, we nemen het mee maar daar blijft het dan ook bij.

Hey, en verschillende onderzoeken hebben aangegeven dat ultrafijnstof zo schadelijk is voor je lichaam. Wat vind jij hiervan?

Ufuk:

Ja dat is heel erg natuurlijk. Al helemaal.. ik werk er sinds 2008, er werken collega's al 40 jaar op het platform. Dat ze altijd hiermee te maken hebben gehad, zonder hier weet van te hebben gehad. Dat is heel erg, is schrik daar wel van.

Hulya:

Merk jij ook wat aan je eigen gezondheid?

Ufuk:

Ik merk de laatste jaren wel wat aan mijn gezondheid ja. Het is qua ademen is het moeilijker, het is voornamelijk de dagen dat ik een drukke dag heb gehad met heel veel vliegtuigafhandelingen, dan merk je dat zeker wel.

Hulya:

Ademen dat is moeilijker op het moment dat je hebt gewerkt.

Ufuk:

Ja

Hulya:

En merk je dat ook bij je collega's, dat zij ook gezondheidsklachten hebben.

Ufuk:

Ja, maar dit speelt al heel lang he? Er zijn collega's die al heel lang werkzaam zijn op Schiphol en die hebben er niet bij stilgestaan hoe erg het eigenlijk is voor je gezondheid, omdat Schiphol zelf en de werkgevers op Schiphol. Die hebben er altijd een beetje gemakkelijk over gedaan. Van het klopt het kán zijn dat het schadelijk is, maar het is niet bewezen, dus dan gaan we er maar in verder.

Hulya:

Terugpakkend naar jouw gezondheid. Jij zegt ik merk op bepaalde dagen wel wat met mijn ademhaling enzo. Ben je weleens naar de dokter geweest over je ademhaling of andere klachten ofzo, dat je toch even gaat kijken wat er uitkomt?

Ufuk:

Om heel eerlijk te zijn niet nee. We zijn meer bezig met fysieke klachten, dan met ultrafijnstof. Ik denk dat we dit lokaal gewoon beter moeten gaan oppakken, binnen ons netwerk op Schiphol. Dat we hier bewuster van moeten worden.

Hulya:

Ja. En wat is zeg maar wat zou jouw boodschap naar Schiphol zijn? Wat zou volgens jou zeg maar nu al gedaan kunnen worden, om dat zo snel mogelijk op te pakken.

Ufuk:

Wat ik van Schiphol verwacht en van de werkgevers op Schiphol, dat ze er eerlijk over zijn. Alles wat wij eigenlijk hebben geconstateerd, dat was 15 jaar geleden ook al gaande. Dat wisten ze. Schiphol en de werkgevers wisten hier 15 jaar geleden al over. Dus ze zijn niet echt eerlijk geweest naar de mensheid. We willen niet als nummertje gezien worden. We willen als mens gezien worden. Het gaat hier over de gezondheid van de mens. Ga daar gewoon goed mee om. Dat is wat ik ze wil

meegegeven.

Voor de rest denk ik dat andere partijen hier ook naar moeten kijken, en Schiphol en hun werkgevers op de vingers moeten tikken. Dat zou al een begin zijn, denk ik.

Hulya:

Ik ben het helemaal met je eens Ufuk, ik vind het een mooie boodschap Ufuk.

Als laatste: wat is jouw oproep richting jouw collega's? Wat zou jij je collega's willen vertellen?

Wat ik mijn collega's zou willen vertellen is een eenheid te vormen hierin. Er kunnen natuurlijk allerlei dingen verzonden worden om de ultrafijnstof minder mee te maken te hebben op het platform. Maar dat kunnen we niet alleen doen. Daarvoor hebben we wel een eenheid nodig op de vloer. Hoe meer mensen zich hierover uit zullen laten, des te sneller het zal worden opgepakt worden denk ik.

Hulya:

Ik denk een hele mooie afsluiting. Dank je wel Ufuk.

Ufuk:

Ja jij ook bedankt.

[muziek]

Charlotte:

Ja bedankt Ufuk!

Dat was het eerste gedeelte van deze podcast. Een paar dagen later sprak Hulya ook met Simon, en dat hoor je nu.

[muziek stopt]

Hulya:

Goedemiddag Simon, fijn dat je dit bij ons wilt gaan doen.

Ik heb gehoord dat jij een beetje de expert bent in de ultrafijnstof, maar voordat we daar naar toe gaan, wil ik eventjes vragen van wie ben jij? Wil je zelf even voorstellen, wat doe je?

Simon van der Stoel

Zeker Hulya! Ja, ik ben dus Simon van der Stoel. Ik ben beleidsadviseur veilig en gezond werken bij de FNV.

Hulya Evlek

De expert zoals wij dat noemen van buitenaf Simon. Nou, je hebt een mooie link naar ultrafijnstof. Hoe is dit bij jou terecht gekomen?

Simon van der Stoel

Ik ben eigenlijk met ultrafijnstof betrokken geraakt, omdat Joost van Doesburg en mij attendeerde. Toen ik in deze functie begon van We hebben op Schiphol problemen met de ultrafijnstof en een gezondheidsonderzoek wat toegezegd is, komt maar niet van de grond.

Kan jij eens een keer in verdiepen en ons helpen om ja, dat de werknemers gezondheid weer op één te zetten. En zo ben ik eigenlijk aan dit zoals ze dat noemen aan dit vraagstuk of dossier begonnen.

Hulya Evlek

Nou, Dat is in ieder geval mooi. Om dieper daarover in te gaan, wat weten we nu over ultrafijnstof?

Simon van der Stoel

Ja over ultrafijnstof weten we eigenlijk al heel veel, maar ook nog te weinig. We weten van ultrafijnstof dat het heel klein is, stof zo groot als een nanodeeltje. Het is heel klein en dat maakt ook wat het zo gevaarlijk maakt. Het is heel klein dus het kan heel gemakkelijk overal doordringen. Dat is al eerst al heel belangrijk om te weten, wat weten we niet van ultra fijnstof? Dat is eigenlijk van of het langdurige gezondheidsschade kan veroorzaken.

We vermoeden het wel Als je kijkt naar ultrafijnstof alles zijn er staan op rood dat de ultra fijnstof slecht is voor je gezondheid. Alleen het onderzoek is nog niet verricht.

Dat is een probleem.

Hulya Evlek

Ja inderdaad jij zegt, Het is heel klein en heeft dat dan ook te maken met dat de onderzoeken of dat we die apparaturen nog niet hebben om dat heel goed te kunnen meten of zeg jij, we kunnen dat nog niet zeggen, bijvoorbeeld is ultra fijnstof slecht voor je gezondheid dat dat eerst nog aangetoond moet worden voordat er heel veel jaren erover heen zijn gegaan.

Simon van der Stoel

We kunnen ultra fijnstof al heel lang meten. Dat is al wordt ook al heel lang gedaan, maar echt actief gemeten, dan zie je eigenlijk dat het pas gebeurt sinds begin tweeduizend jaren.

Als je kijkt naar wat weten over de negatieve gevolgen van gezondheid, dan gaat er vooral om Als het hebben over ultrafijnstof en Als het hebben over onderzoek, dan wordt het onderzoek vaak gedaan naar omwonenden naar mensen die rond bronnen van ultrafijnstof wonen.

Hulya Evlek

Ja.

Simon van der Stoel

Maar Wij hebben natuurlijk op Schiphol te maken met Mensen die werknemers zijn.

En die dicht bij de bron staan en bij de bron heb je dus ook veel meer kans dat je heel veel ultrafijnstof en een hap binnen ademt en ook langdurig gewoon 8 uur lang hele hoge concentraties die veel hoger zijn omwonenden en Dat is een gevaar. Maar je ziet eigenlijk dat dat onderzoek niet gefinancierd wordt. Omdat onderzoek gaat altijd gepaard met belangen. Wie betaalt en waarom? En werkgevers betalen niet graag voor onderzoek. Wat aantoont dat ze meer maatregelen moeten nemen.

Hulya Evlek

Ja uiteraard dat, dat zien we inderdaad nu ook gebeuren, hè? Je zei net alles zijn staan op rood. Wat bedoel je daar precies mee?

Simon van der Stoel

Ja, dat bedoel ik eigenlijk mee dat van ultra fijnstof al heel lang door wetenschappers wordt gezegd van pas hiermee op.

Je ziet eigenlijk ja in bijvoorbeeld dierproeven en ook ja in cel proeven dat ultrafijnstof heel diep in hun lichaam kan doordringen. Als het heel dichtbij houden, bijvoorbeeld bij onderzoek van het RIVM wat gedaan is in 2019 of in ieder geval in 2019 kwan het rapport uit onder gezonde volwassenen. Zag je al bijvoorbeeld dat ultrafijnstof niet Alleen In de longen terecht kwam, maar te beïnvloeden ook het hartritme.

Ultra fijnstof is dus zo klein dat je bij een keer blootstelling gaat het niet Alleen de longen in, maar hup. Het gaat ook de bloedbaan in daarnaast.

Hulya Evlek

Dit is wel heftig.

Simon van der Stoel

Dat, Dat is heftig inderdaad, Omdat daardoor ook heel ver kan komen. En Het was al langer ook bekend dat ultrafijnstof bijvoorbeeld ook je hersenen kan beïnvloeden. Waarschijnlijk.

En nu hebben we van de Gezondheidsraad ook gehoord dat het steeds waarschijnlijker is dat bijvoorbeeld ook de groei van een foetus een klein kindje beïnvloed kan worden Omdat de ultra fijnstof zit niet alleen In de longen, Maar het gaat je hele lichaam in en Het is veroorzaakt allemaal kleine ontstekingtjes. En als die ontstekingtjes lang gaan duren, kan je definitieve schade krijgen. Langdurige schade die soms niet meer te verhelpen is.

Hulya Evlek

Nee, nee, Dit is echt heftig wat je inderdaad verteld. Ik sta ook best wel met mijn mond open naar je naar je te luisteren en alles wat je hier zegt is, Dat is dat opgenomen in een in een rapport zijn daar onderzoeken naar gedaan.

Simon van der Stoel

Nou, zoals ik al vertelde, heeft de gezondheidsraad eigenlijk afgelopen jaar dus gepubliceerd dat steeds meer gezondheidsschade waarschijnlijk is dat er indicatief bewijs is zagezegd en heel belangrijk daarvan te weten is ultra fijnstof is nog niet veel onderzocht. Maar als er iets onderzocht wordt, dan wordt er altijd gezegd van dit toont aan dat de reden tot zorg is.

Een keer zeggen er RIVM onderzoekers zelfs in een rapport van nieuw onderzoek is met grote urgentie nodig en je kan eigenlijk zeggen van hoe meer onderzoeken komt, hoe slechter het beeld.

Hulya Evlek

Ja.

Simon van der Stoel

En, Dat is eigenlijk het belangrijkste, met als je het aangetoond hebt. Als je bijvoorbeeld kijkt van hoe slecht is ultra fijnstof nou in vergelijking met asbest en roken, dan is het heel belangrijk te weten dat ultrafijnstof hele andere dingen veroorzaakt. Bijvoorbeeld asbest kennen we Natuurlijk dat heel slecht is om dat het bijvoorbeeld longkanker veroorzaakt of kanker van het longvlies en van roken weten we Natuurlijk bijvoorbeeld dat het eigenlijk kanker kan veroorzaken in hele luchtweg, maar ook bijvoorbeeld COPD. Ultrafijnstof is een heel ander gevaar, Omdat ultra fijnstof kan wel bijvoorbeeld net als roken COPD veroorzaken, omdat natuurlijk zorgt voor een langdurige ontsteking

van je luchtwegen en je longen met ultra fijnstof kan dus ook naar het hart gaan en daardoor is het heel anders en ultra fijnstof kan ook naar de hersenen gaan.

En, Dat is dus wel heel belangrijk om te weten, Omdat bij roken en bij asbest hebben we het vaak natuurlijk over langdurige blootstelling, want kanker komt meestal na 20 / 30 jaar pas rond je pensionering en ultra fijnstof kan je de eerste effecten waarschijnlijk door de COPD klachten bijvoorbeeld al zien Ja bijvoorbeeld ja, eerder misschien al na 5 jaar of eerder, zelfs. Als we het mogen geloven. Het RIVM onderzoek zag je de eerste verschijnselen al na eenmalige blootstelling.

En Als we kijken naar de Zembla uitzending. We hadden Natuurlijk al Gerben die vertelde dat hij last had van chronische verkoudheid. Ja. Daar begint het al bij ultra fijnstof. De ultra fijnstof is niet Alleen lange termijn verhaal, Het is ook echt op de korte termijn.

Hulya Evlek

Ja, dus je zegt dat je kan dat niet vergelijken met asbest of met roken, Het is gewoon een andere.

Simon van der Stoel

Het is echt iets anders. En ja, het enige wat je eigenlijk kan zeggen over ultrafijnstof is eigenlijk dat net zoals bij asbest actie niet heel snel gedaan wordt, Omdat, ja eigenlijk werkgevers winst belangrijker vinden dan gezond werk.

Hulya Evlek

Ja, ja, Dat is wel jammer, want Daarom hebben we het Natuurlijk ook over Schiphol, hè? Daarom tenminste, als ik zo ja voor verhaal hoor. Waarom is ultra fijnstof dan zo belangrijk voor op vliegvelden of een groot probleem op vliegvelden? Dat heb ik je net wel een beetje horen zeggen.

Simon van der Stoel

Ja nou, Als je bijvoorbeeld kijkt naar ultrafijnstof, dan wordt altijd gezegd van bijvoorbeeld, je hoort heel vaak de luchtkwaliteit op Schiphol is ook slecht Omdat dat allemaal snelwegen omheen liggen. Nu is ultra fijnstof iets heel anders.

Bijvoorbeeld Als je kijkt naar een auto. Een auto doet relatief, en een diesel motor zeker, die produceren relatief heel veel roet en routes kankerverwekkend, terwijl vliegtuig doet dat bijna helemaal niet.

Roet komt heel weinig uit een vliegtuigmotor.

Wat komt wel uit? De vliegtuigmotor is heel veel ultrafijnstof.

Vliegtuig motoren wordt namelijk aangedreven met kerosine en kerosine bevat heel veel zwavel en door het hoge zwavelgehalte kan er heel veel ultrafijnstof tijdens de verbranding ontstaan en dat kan dan richting de werknemers komen dus, en Dat is dus al heel lang bekend dat de vliegtuigen eigenlijk een veel grotere bron zijn van ultra fijnstof dan bijvoorbeeld een auto of een vrachtwagen.

Hulya Evlek

Nou ja vandaar inderdaad ook het grote probleem. We hebben ook inderdaad in Zembla gezien. Er zijn daar ook metingen uitgevoerd. Heb jij enig idee hoe die metingen zijn uitgevoerd?

Simon van der Stoel

Ja, dat weet ik zeker, dat komt omdat, ja, dat was wel heel lang gezegd. Van er zou gezondheidsonderzoek komen, Maar de minister die wilde dat niet Omdat er nog geen meting uitgevoerd zouden zijn als FNV waren wij toen uitgenodigd op een gegeven moment om mee te praten over die metingen. Nou ja, dat meepraten. Daar namen ook enkele kaderleden deel, die zaten samen met ons meteen om tafel om te kijken hoe die metingen uitgevoerd werden.

En, Dat was eigenlijk zo van wij gaan dit onderzoek doen. Het is Maar dat jullie het weten. We konden heel weinig inbrengen en bijvoorbeeld wij wilden heel graag dat het persoonlijk gemeten werd van hoe hoog de ultrafijn stof gehaltes In de lucht. Bijvoorbeeld dat medewerkers net als op vliegveld Kopenhagen een draagbaar metertje op een lichaam kregen, zodat het metertje kon volgen gedurende hun werkdag. Hoe hoog de blootstelling was.

Dat is niet gebeurd. Wat is wel gebeurd? TNO heeft Schiphol groep medewerkers Laten rondrijden in een auto op het Schiphol terrein om een beeld te geven van de concentraties die op het Schiphol terrein kunnen voorkomen. Dus we zien eigenlijk dat er wel gemeten is op het terrein.

Maar niet altijd op de plekken waar werknemers zich bevinden, terwijl dat Natuurlijk veel belangrijker is.

Hulya Evlek

Sigaar uit eigen doos, een beetje wat ik wat ik je hoor vertellen, zo Simon, dus zij hebben eigenlijk het heft in eigen handen genomen om hun metingen te gaan doen, terwijl ik ik, ik hoor jou zeggen in Kopenhagen wordt, Dat is dat anders gedaan dat ze met een metertje de werknemers zelf daarmee gaan lopen en dat dan gemeten kan worden waar de werknemers staan.

Waarom is dat hier niet gebeurd?

Simon van der Stoel

Ja.

Dat is eigenlijk heel vreemd. Het is ook heel vreemd dat het zo gelopen is, Omdat. Nou ja, zo'n metertje bijvoorbeeld aan het lichaam. Dat heet dan een blootstellingsonderzoek is eigenlijk al gewoon wettelijk verplicht voor gevaarlijke stoffen.

Dus werkgevers op Schiphol hadden dat allang moeten doen.

Ze komen ermee weg omdat ze eigenlijk dekking krijgen vanuit de Schiphol Groep en ook vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat die zeggen, van ja, laten we eerst beginnen met een ander zoek, zodat ze eigenlijk actie kunnen uitstellen. Ze zijn aan de tijd kopen.

En ja, hoe kan dat?

Dat is natuurlijk omdat niemand zijn mond opentrekt en werkgevers dan mee weg kunnen.

Hulya Evlek

Ja ja Dat is.

Simon van der Stoel

En als FNV hebben wij dus ook luid geprotesteerd van dit willen wij niet.

Doe je wat aan zijn Natuurlijk eerder met leden. Die hebben over KLM voor het gebouw gestaan. Veel gesprek gehad met de Schiphol Groep, dus Er is nieuwe actie om het ver te krijgen. TNO heeft nu geadviseerd om uiteindelijk wel die blootstellingsmeting te gaan doen.

Maar ja, Het is eigenlijk Natuurlijk jaren vertraagd weer en dat is verkeerd.

Hulya Evlek

Ja helaas wel, Dat is een, maar goed, We zijn goed bezig en FNV heeft zich laten zien. De metingen om daar nog heel even op terug te komen. Want wat zijn er nou eigenlijk uit die metingen gekomen? Wat kunnen we daaruit halen?

Simon van der Stoel

Wat kunnen we uit die metingen halen? Is allereerst dat Jet blast heel slecht is voor werknemers. Als je kijkt naar de concentraties, dan werd eigenlijk gezegd op Jet blast momenten werden er concentraties gemeten die tot In de miljoenen deeltjes oplopen.

Even voor je beeldvorming de Gezondheidsraad die zegt dat op een drukke weg de concentratie ongeveer tussen de 8000 en vierendertigduizend deeltjes is.

En bij Jet blast spreken we dus over de miljoenen in plaats van de tienduizenden. Dat is echt een heel groot verschil. Dat is eigenlijk wat we weten.

Wat we ook weten, is dat de concentraties op de platforms waarschijnlijk heel hoog zijn. Rond het tweehonderdduizend. Het kan waarschijnlijk nog hoger zijn, Omdat er over de hele dag gemeten is, terwijl tijdens de werkdag dus eigenlijk de piek In de spitsuren, wanneer de werknemers op het platform zijn. Ja, en dan rijden Natuurlijk meer vliegtuigen rond. Start ze meer op landen ze meer, Maar we weten in ieder geval al dat eigenlijk dat de FNV aan de bel trok in 2019 en dat het terecht is, Dat is eigenlijk verder bevestigd.

Wat wel heel problematisch is aan het onderzoek is eigenlijk dat het tegelijkertijd een beetje onnodig is. Omdat namelijk het er de minister zei Van dat dit onderzoek nodig was om te kijken of een gezondheidsonderzoek nodig is. Nu blijkt dus dat het RIVM geadviseerd heeft om toch dat gezondheidsonderzoek wel te doen omdat het legitiem is. Dus het heeft een goede reden en het is zinvol. Er gaat ook wel eens uit te komen, maar ze hebben dat advies al uitgebracht voordat TNO de meting al deed.

Dus Je moet je eigenlijk voorstellen van. Er is een onderzoek uitgevoerd maar voordat om een antwoord te geven op de vraag, Maar de vraag is allang beantwoord Omdat er al genoeg antwoorden waren.

Hulya Evlek

Oké is, Dat is dat ook de reden, want er zouden dan een gezondheidsonderzoek komen door het RIVM. Maar die is er niet gekomen tot op heden. Is dat ook een van de redenen dan wat ik daar uit kan halen.

Simon van der Stoel

Dat het gezondheidsonderzoek nog niet gebeurd is. Dat komt eigenlijk Omdat Als het RIVM na

onderzoek wil doen. Dan moet de regering daarvoor een opdracht geven, dus bijvoorbeeld het ministerie moet een opdracht geven of een gemeente of een provincie.

En de Tweede Kamer heeft dat gevraagd.

Hulya Evlek

Ja.

Simon van der Stoel

Maar de minister heeft dat nog niet uitgevoerd.

En, Dat is eigenlijk de reden en de minister probeert zich continu te verschuilen van: het is niet nodig. We weten nog heel weinig van ultra fijnstof en allemaal zulke smoesjes. En Dat is eigenlijk heel gek. Vooral ook Omdat het Rijkswaterstaat eigenlijk het bedrijf dat onze wegen beheert zout strooit tot nieuwe asfalteert en zo. Dat Rijkswaterstaat heeft in 2013 al maatregelen getroffen om werknemers te beschermen tegen ultra fijnstof. In 2009 is Rijkswaterstaat al begonnen met het meten van de concentraties van ultra fijnstof. Dus, eigenlijk kunnen we gewoon zeggen. Rijkswaterstaat, die loopt meer dan 10 jaar voor.

Hulya Evlek

Ja.

Simon van der Stoel

En Schiphol niet?

Hulya Evlek

Ja en en Dat is Natuurlijk wel hartstikke gek dan om daar dan nog achter te schuilen als wij dit gewoon allemaal in ons bezit hebben.

Waarom verschuilen ze zich daar dan nog steeds achter? Zou je kunnen denken?

Simon van der Stoel

Zeker en ook vooral ook dan hebben we het over. Rijkswaterstaat had in Nederland is, Maar we zien ook Natuurlijk gewoon op andere plekken in Europa, zoals op Kopenhagen, dat ze al heel lang in het probleem onderkennen. in Kopenhagen hebben ze ook in 2012 maatregelen genomen om het te verbeteren.

Hulya Evlek

Ben je ook op de hoogte wat die maatregelen zijn in Kopenhagen?

Simon van der Stoel

Zeker ja Kopenhagen is het een kijk, je zag het eigenlijk al in de Zembla documentaire. Dat zijn een verschillende maatregelen. Eigenlijk komt vooral op neer dat werknemers zo min mogelijk in aanraking komen met de uitlaatgassen, dus dat is allereerst natuurlijk zoveel mogelijk elektrificatie van het grondmaterieel. En daarnaast is het zo belangrijk om de vliegtuigmotoren zo min mogelijk te laten draaien. Dus dat kan zijn bijvoorbeeld het elektrisch wegslepen van vliegtuigen of je het kan zijn dat er vliegtuig geperste lucht krijgt, verse luchttoevoer zonder dat de APU volgens mij noem je dat, dat die straalmotor hoeft te draaien achter in het vliegtuig.

Ja en Natuurlijk gewoon, ja het hele niet opstarten in de richting van je werknemers.

Hulya Evlek

Ja dus.

Simon van der Stoel

Dat zag je Natuurlijk heel veel op Schiphol gebeuren.

Hulya Evlek

Ja ja inderdaad, dus dat zou dan nog wel een oplossing kunnen zijn voor de Mensen die op het platform staan hier op Schiphol. Dat Schiphol, dit kan invoeren in principe, want we zien dat het op andere vliegvelden ook kan.

Simon van der Stoel

Als we het hebben over een oplossing voor de situatie op Schiphol, dan is het allereerst heel belangrijk dat de vliegtuigen weggesleept worden en dat vliegtuigen dus niet op eigen kracht, naar landings en startbaan gaan. Dat is eigenlijk het allerbelangrijkste. Omdat vliegtuigen zelf zijn de aller grootste bron van ultrafijnstof, al de rest van het rond materieel kan wel ultra fijnstof veroorzaken, maar in veel mindere mate.

Hulya Evlek

Ja.

Simon van der Stoel

Daarnaast zijn andere uitlaatgas Natuurlijk altijd wel verkeerd, dus bijvoorbeeld elektrificatie van materieel. Dat juichen Natuurlijk van harte toe, Maar het wegslepen van vliegtuigen, Dat is wel het allerbelangrijkste, want dan haal je de bron van het ultra fijnstof. Die haal je dan helemaal weg. Daarnaast kan het zijn dat uiteindelijk Misschien ook ademsbeschermingsmiddelen gebruikt moeten worden. Maar daarvoor moet er meer onderzoek gedaan worden.

Hulya Evlek

Oké, nou ik, Ik ben in ieder geval heel wat helderer geworden. Ik hoop dat de luisteraars ook en We gaan een beetje richting het afsluiten, Maar ik. Ik wil dan nog wel een vraag aan je stellen, voor een mooie afsluiting. Wat zijn de 3 belangrijkste punten over ultrafijnstof die Mensen echt moeten weten?

Simon van der Stoel

Ja dankjewel voor je vraag. Nou ja, Het is van ultra fijnstof kan je eigenlijk? Zeker Als we het hebben over Ultrafijnstof op Schiphol kan je eigenlijk 3 dingen zeggen.

Allereerst ultra fijnstof is schadelijke troep. Je wilt het niet in je lichaam, en zeker niet Als het uit de uitlaatgassen komt en Je moet er zo min mogelijk mee in contact te komen. Dat is het allereerste belangrijke wat Je moet weten. Ultra fijnstof is schadelijk voor je gezondheid. Geloof niet dat het geen effect zou hebben op je lichaam, want dat heeft het echt wel.

Het tweede belangrijke punt is eigenlijk wat Je moet weten dat werkgevers ultra fijnstof en de gevaren onder het tapijt schuiven. Ze doen alsof het niet bestaat, ze onderzoeken het niet. Je hebt

het gehoord in Zembla. Ze doen geeneens het stoppen in de risico, inventarisatie en evaluatie. Want Als je doet alsof het niet bestaat, dan hoef je ook geen actie uit te voeren. Dus Dat is het tweede wat je belangrijk dat het belangrijk is het om te weten.

Het derde is eigenlijk Zonder vakbondsactie gaat er niks veranderen. We zien eigenlijk als FNV dat alleen als wij als vakbond actievoeren dat er iets gebeurt om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. Het gaat niet vanzelf. We moeten er echt voor vechten en daarom is het ook heel belangrijk dat wij als vakbond vast blijven houden samen met onze leden en door blijven zetten. Want dit gaat wel echt een proces worden van jaren. Maar het is wel het waard om voor te vechten. Het gaat om je gezondheid en gezondheid is voor geen cent te koop.

Hulya Evlek

Simon ik, volgens mij is het een hartstikke mooie boodschap als om een mooie afsluiting te geven. Ik wil je in ieder geval bedanken.

Dat je dit gesprek met ons bent aangegaan, en daar wens ik jou nog een fijne dag.

Simon van der Stoel

Dank je wel Hulya, jij ook een hele fijne dag en tot snel.

[Muziek]

Charlotte:

Bedankt Ufuk, Simon, Hulya, en jij ook bedankt voor het luisteren.

Werk jij nu ook op Schiphol? Dan zal dit wel herkenbaar voor je zijn, en dit gaat ook echt over jou.

Ufuk en Simon zeiden ook heel duidelijk: onze gezondheid, die doet er toe en er moet echt verantwoordelijkheid genomen worden. Voor de schade die wij hebben gekregen door ultrafijnstof, en we willen zo snel mogelijk die aanpassingen die nodig zijn om ons te beschermen.

Dat kan gewoon, maar kennelijk gaat het niet vanzelf, dus wij gaan samen die strijd aan.

Zorg dat jij ook aangesloten bent, als je niet al lid bent, want samen staan wij sterker in die strijd.

Voor de nieuwste ontwikkelingen kijk op onze website en onze social media kanalen.

Je kan ons ook altijd emailen naar schiphol@fnv.nl.

In de shownotes zal ik alle links zetten, dan kan je die gemakkelijk terugvinden.

Daar vind je ook een link naar de documentaire Ziek van Schiphol die je nog steeds kan terugkijken.

Dat was het! Tot de volgende keer!

[muziek stopt]